

Sygn. akt: III U 824/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 marca 2015 r.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Teresa Suchcicka
Protokolant:	starszy sekretarz sądowy Małgorzata Laskowska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 marca 2015 r. **w O.**

sprawy z odwołania K. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w P.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania K. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w P.

z dnia 5 kwietnia 2013r. **znak** (...)

orzeka:

oddala odwołanie.

Sygn. akt III U 824/13

UZASADNIENIE

K. W. wniósł odwołanie od decyzji (...) w P. z dnia 05.04.2013r., znak (...), którą to decyzją ZUS odmówił mu prawa do emerytury. Domagał się zaliczenia do stażu pracy zatrudnienia w gospodarstwie rolnym rodziców, Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w B. i w (...) Kombinacie Budowlanym w L..

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w P. wniósł o jego oddalenie.

W uzasadnieniu podniósł, że K. W. udowodnił okres pracy w ilości 12 lat, 10 miesięcy i 23 dni okresów składkowych, nieskładkowych i uzupełniających - okresów pracy w gospodarstwie rolnym, w tym: 12 lat, 2 miesiące i 9 dni okresów składkowych, 2 miesiące i 22 dni okresów nieskładkowych oraz 5 miesięcy i 22 dni okresów uzupełniających.

Do stażu pracy odwołującego Zakład nie uwzględnił następujących okresów:

- od 01.03.1974r. do 01.09.1974r. z tytułu zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w P. z powodu braku pieczętki imiennej w zaświadczeniu z dnia 30.09.1974r. Ponadto w piśmie z dnia 05.09.1996r. zakład pracy poinformował, że w ewidencji pracowników zatrudnionej Gminnej Spółdzielni (...) nie stwierdzono zatrudnienia odwołującego;

- w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w B., ponieważ z zaświadczenia o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy z dnia 24.09.1996r. wynika, że odwołujący się był członkiem Spółdzielni od 16.10.1978r. do 17.04.1989r., a przedłożone świadectwa pracy potwierdzają okresy od 16.10.1978r. do 30.09.1979r., od 25.10.1979r. do 22.04.1982r., od 01.09.1985r. do 04.11.1985r., od 25.11.1988r. 17.04.1989r. Poza tym świadectwa pracy z dnia 14.08.1987r. dotyczące pracy w (...) od 16.10.1978r. do 30.09.1979r. i od 25.10.1979r. do 22.04.1982r. nie spełniają wymogów formalnych, ponieważ zostały podpisane w zastępstwie osoby upoważnionej - podpis nieczytelny. Ponadto w zaświadczeniu o pracy i dochodach ubezpieczonego spółdzielcy, wystawionego przez (...) B. podano liczbę przepracowanych dni i dochód za 1983r., podczas gdy w kwestionariuszu dotyczącym okresów składkowych i nieskładkowych odwołujący się nie wspomina o pracy w (...) w tym roku. Odwołujący się nie przedłożył także żadnego innego dokumentu potwierdzającego okres pracy w 1983r. w (...) B..

- okresu od 03.03.1986r. do 25.10.1986r. z powodu braku daty urodzenia oraz wymiaru czasu pracy w zaświadczeniu wystawionym przez (...) Kombinat Budowlany w L.. Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 4 ustawy emerytalnej za okresy składkowe uważa się- przypadające przed dniem 11.11.1991r. okresy pracy wykonywanej w czasie odbywania na obszarze Państwa Polskiego kary pozbawienia wolności, kary aresztu za wykroczenie oraz w czasie tymczasowego aresztowania - w wymiarze czasu nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy określonego dla takiej pracy;

- nieobecności nieusprawiedliwionej od 12.11.1994r. do 12.11.1994r., od 16.12.1994r. do 17.12.1994r., od 19.12.1994r. do 19.12.1994r. w czasie zatrudnienia w Firmie Produkcyjno- Handlowej (...) w Szli.

Do wniosku o ustalenie uprawnień do emerytury odwołujący dołączył także własne oświadczenie oraz zeznania świadków na okoliczność pracy w gospodarstwie rolnym rodziców S. i F. z przerwami w okresach od 01.07.1971r. do 11.08.1999r., celem uwzględnienia tych okresów w stażu pracy.

Po dokonaniu ponownej analizy przedstawionych przez odwołującego dokumentów Oddział ZUS uznał odwołującemu do ilości udokumentowanych okresów ubezpieczenia okresy pracy w gospodarstwie rolnym rodziców w okresach przypadających od 01.07.1971r. do 07.10.1974r. oraz nie uznał okresów pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 01.07.1977r. do 11.08.1999r. z wyłączeniem przerw związanych z pracą zarobkową, z powodu braku zaświadczenia o opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne rolników przez rolnika, u którego odwołujący się pracował jako domownik.

W związku z tym, że odwołujący się K. W. nie udowodnił wymaganych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych, a także 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych - nie spełnione zostały warunki z art. 27 oraz art. 28 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Oddział ZUS w P. decyzją z dnia 05.04.2013r. odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

ustalił i zważył, co następuje:

Odwołanie nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

K. W. urodził się w dniu (...), zatem podstawą ubiegania się o prawo do emerytury jest ustawa z dnia 17.12.1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2013.1440 j.t.).

Zgodnie z art. 27 w/w ustawy, ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01.01.1949r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat dla mężczyzn,
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 25 lat dla mężczyzn.

Ubezpieczonym urodzonym przed dniem 01.01.1949r., którzy nie osiągnęli okresy składkowego i nieskładkowego, o którym mowa w art. 27 pkt 2 (tj. 25 lat pracy), przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki: osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 65 lat dla mężczyzn oraz mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla mężczyzn - art. 28 ustawy.

Na podstawie art. 117 ust. 1 powołanej wyżej ustawy okresy składkowe, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 2-9 i ust. 2 pkt 1 lit. b-d, pkt 2 lit. d i pkt 4-17, okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7, oraz okresy, o których mowa w art. 10 ust. 1 pkt 1, mogą być uwzględnione, jeżeli zostały udowodnione dokumentami (zaświadczeniami) lub wpisami w legitymacji ubezpieczeniowej bądź uznane orzeczeniem sądu.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt. 4 ustawy emerytalnej za okresy składkowe uważa się- przypadające przed dniem 11.11.1991r. okresy pracy wykonywanej w czasie odbywania na obszarze Państwa Polskiego kary pozbawienia wolności, kary aresztu za wykroczenie oraz w czasie tymczasowego aresztowania - w wymiarze czasu nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy określonego dla takiej pracy.

Art. 10 ust 1 stanowi, że przy ustalaniu prawa do emerytury oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględnia się również następujące okresy, traktując je, z zastrzeżeniem art. 56, jak okresy składkowe:

- 1)okresy ubezpieczenia społecznego rolników, za które opłacono przewidziane w odrębnych przepisach składki,
 - 2)przypadające przed dniem 1 lipca 1977 r. okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego po ukończeniu 16 roku życia,
 - 3)przypadające przed dniem 1 stycznia 1983 r. okresy pracy w gospodarstwie rolnym po ukończeniu 16 roku życia,
- jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu.

Według ust. 3 - okresów, o których mowa w ust. 1 i 2, nie uwzględnia się, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty, na podstawie przepisów o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Rozpatrując wniosek o uznanie okresu takiej pracy należy przyjmować kryteria wskazane w art. 6 pkt 2 ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników, a więc za domownika uznawać osobę bliską rolnikowi, która:

- 1) ukończyła 16 lat,
- 2) pozostawała w okresie pracy w gospodarstwie rolnym we wspólnym gospodarstwie domowym z rolnikiem lub zamieszkiwała na terenie gospodarstwa rolnego albo w bliskim sąsiedztwie,
- 3) stale pracowała w tym gospodarstwie rolnym i nie była związana z rolnikiem stosunkiem pracy.

Kwestią sporną i mającą wpływ na zasadność odwołania K. W. było ustalenie, czy zgromadził on wymagane 20 lat okresów składkowych i nieskładkowych.

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, przed Sądem ubezpieczeń możliwe jest wykazywanie okoliczności, od których zależy nabycie uprawnień o emerytury wszelkimi dowodami (wyrok SN z dnia 06.09.1995r., II URN 23/95, OSNP 1996/5/77, wyrok SN z dnia 02.02.1996r., II URN 3/95, OSNP 1996/16/239). **Sąd przeprowadził więc postępowanie dowodowe: z zeznań świadka, dokumentacji złożonej przez odwołującego się oraz z urzędu wystąpił o akta osobowe K. W..**

Z Poświadczenia Zameldowania wydanego przez Urząd Gminy w P. wynika, że K. W. od 11.11.1947r. zameldowany jest w B..

Z Zaświadczenia wystawionego przez Starostę (...) wynika, że F. i S. małż. W. na mocy aktu notarialnego z dnia 29.11.1967r. stali się właścicielami gruntów rolnych o powierzchni 3,65 ha w B..

Z pisma Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Placówki Terenowej w P.z dnia 27.02.2013r. wynika, że K. W. nie figuruje w ewidencji osób podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Świadek T. U. zeznał, że K. W. jest jego sąsiadem. Matka K. W. kupiła ziemię w latach 70-80. Odwołujący już wtedy mieszkał na tym gospodarstwie z żoną, był domownikiem. Matka mieszkała z jednej strony z rodziną, a on z drugiej strony ze swoją rodziną. Na tym gospodarstwie pracował między 1970r. a 1980r. Jego żona pracowała, a on pomagał rodzicom. Z rodzicami jego mieszkała wtedy jego siostra i jej syn. To gospodarstwo miało powierzchnię około 3 ha. Świadek widział odwołującego przy pracach polowych: sadzeniu ziemniaków, sianiu zboża, zbieraniu ziemniaków, zwózce zboża. Nie było dużo pracy na tym gospodarstwie. Odwołujący się jakiś czas pracował w (...), był też taki okres, że przez 2-4 lata przebywał na Śląsku. Nie było tak, że pomagał dzień w dzień rodzicom. Ojciec był mało sprawny, ale matka pracowała w P.. Siostra była przy matce. Jakiś czas pracował w Spółdzielni w B.. (rozprawa z dnia 07.02.2014r., adnotacja 00:03:22, k. 47 a.s.).

Odwołujący się K. W. przesłuchany w charakterze strony zeznał, że kiedy pracował na gospodarstwie rolnym rodzice nie opłacali za niego składek. (rozprawa z dnia 11.03.2015r., adnotacja 00:04:26, k. 123 a.s.).

Zdaniem Sądu, zeznania świadka i odwołującego się zasługują na wiarę. Są one spójne, logiczne i korespondują ze sobą oraz dokumentacją zgromadzoną w aktach sprawy. Świadek T. U. mieszkał w sąsiedztwie, widział odwołującego się przy pracach polowych.

Okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców nie może być jednak uwzględniony do stażu pracy odwołującego się, ponieważ za okres ten nie były opłacane składki.

Kolejne okresy zatrudnienia, których zaliczenia do stażu domagał się odwołujący, to w Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w B., Gminnej Spółdzielni (...) w P. i (...) Kombinacie Budowlanym w L..

Sąd z urzędu próbował pozyskać akta osobowe z w/w zakładów pracy.

Co do zatrudnienia w (...) w B. nie ustalono miejsca przechowywania dokumentacji. Odnośnie zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w P. – z informacji uzyskanej od Archiwum (...) Sp. z o.o. w Ł. wynika, że posiada dokumentację w/w pracodawcy, jednakże brak jest akt osobowych na nazwisko odwołującego się. Wskazano, że prawdopodobnie był on zatrudniony na zryczałtowanym rozrachunku lub na inną umowę, dlatego brak jego nazwiska na listach płac.

Odwołujący się K. W. przesłuchany w charakterze strony zeznał, że w (...) w B. była różnaita praca: w polu, w stolarni i przy świniami. Robił palety na stolarni, skrzynki do owoców, w polu, przy świniami i przy bydło, siał len. Chyba nie był członkiem tej Spółdzielni, bo nie brał udziałów (rozprawa z dnia 11.03.2015r., adnotacja 00:04:26, k. 123 odwr. a.s.).

Na okoliczność swego zatrudnienia odwołujący się K. W. nie zgłaszał żadnych wniosków dowodowych. Nie zgłaszali ich także jego pełnomocnicy procesowi – w tym reprezentujący go adwokat. Natomiast zeznania świadka T. U. odnośnie zatrudnienia K. W. u innych pracodawców nic nie wniosły do sprawy. Podał on tylko, że odwołujący się jakiś czas pracował w (...), był też taki okres, że przez 2-4 lata przebywał na Śląsku.

Należy wskazać, że odwołujący się w sytuacji uzyskania nowych dowodów – może złożyć nowy wniosek o przyznanie prawa do emerytury. We wniosku tym może powołać wszystkie dowody i okoliczności na poparcie swoich twierdzeń.

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd w oparciu o art. 477¹⁴ §1 k.p.c. oddalił odwołanie K. W. od decyzji ZUS z dnia 05.04.2013r.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej Sąd nie orzekał wobec braku wniosku o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej i stosownego oświadczenia określonego w § 20 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dn. 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013r. poz. 461).